

Kommunledningsförvaltningen
Pernilla Madesäter
0171-62 54 89
pernilla.madesater@enkoping.se

Valnämnden

Verksamhetsberättelse för valnämnden 2022

Förslag till valnämndens beslut

Valnämndens verksamhetsberättelse för 2022 fastställs.

Beskrivning av ärendet

Valnämnden genomför val på ett rättssäkert sätt. rättssäkert sätt med högkvalitet. Valadministrationen arbetar med omvärldsbevakning från nationella instanser som Valmyndigheten, Länsstyrelsen och Myndigheten för delaktighet och följer dess rekommendationer för genomförande av val i kommunerna.

Valnämndens verksamhetsplan är en del av kommunstyrelsens årsredovisning, dess upplägg och innehåll med en reviderad styrmodell ger i grunden goda förutsättningar att arbeta med en flerårig verksamhetsplanering. En ny valdistriktsindelning har gjorts, där 22 distrikt blev 24 distrikt. Enligt den nya vallagen ska valsäkerheten bevaras genom dels utdelningen av valkuvert sker före valet av valsedlarna, dels avskärmningar vid valsedlarna. På grund av detta uppstod tidvis långa vid förtidsröstningen och på valdagen, vilket i sin tur kan ha påverkat valdeltagandet.

Kommunledningsförvaltningens bedömning

I kommunstyrelsens årsplan 2022 finns nio KF-mål under kommunfullmäktiges samlade uppdrag. Valnämnden arbetar mot ett mål, mål 2, "Enköpingsborna känner förtroende för hur kommunen styrs och känner att de kan vara delaktiga i kommunens utveckling". I verksamhetsberättelsen redovisar nämnden hur den bidrar till att uppfylla verksamhetsmålet.

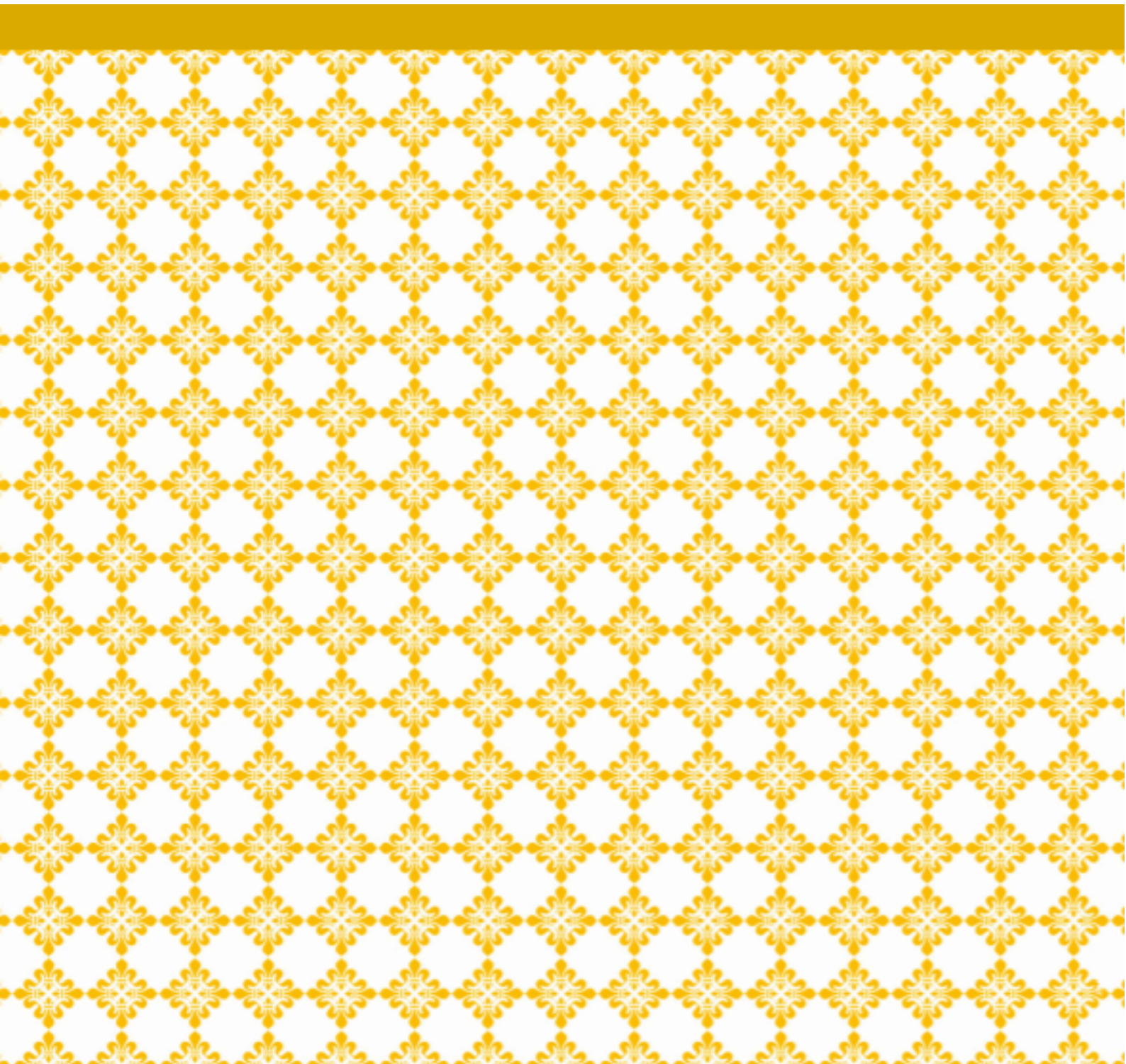
Åsa Olsson
Avdelningschef Ledningsstöd
Enköpings kommun

Pernilla Madesäter
Valsamordnare
Enköpings kommun

Kopia till:
Kommunstyrelsen, för kännedom

Verksamhetsberättelse 2022

Valnämnden

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	4
2	Uppdrag och ansvar	4
3	Väsentliga händelser	4
4	Uppföljning verksamhetsmål.....	4
5	Uppföljning ekonomi	5
6	Förväntad utveckling	6
7	Internkontroll	6

1 Sammanfattning

Nämnden har genomfört 2022 års val. Enligt den nya vallagen avskärmades stationerna med valsedelställ på ett sådant sätt att det skulle vara insynsskyddat för att bevara valhemligheten. Det visade sig vara problematiska ur ordningssynpunkt och innebar som befarat tidvis långa köer, både vid förtidsröstningen och på valdagen.

2 Uppdrag och ansvar

Valnämnden i Enköpings kommun ansvarar för att genomföra val i kommunen till riksdag, region, kommun och Europaparlamentet.

Nämnden styrs av en ordförande och en vice ordförande samt ytterligare tre ledamöter och fem ersättare.

Valnämnden har ingen egen förvaltning, utan får stöd av kommunledningsförvaltningen.

3 Väsentliga händelser

Söndagen den 11 september 2022 genomfördes val till riksdagen, kommun- och regionfullmäktige. Röstningsperioden var mellan 24 augusti och 11 september. Under perioden användes sju röstningslokaler, varav två lokaler med begränsade öppettider, 24 vallokaler samt ambulerande röstmottagare. Sammanfattningsvis är valkansliet nöjda med valets genomförande. Valkansliets bild är att röstmottagarna, i huvudsak, också är nöjda med sitt arbete. De nya bestämmelserna med avskärmade valsedelställ är problematiska ur ordningssynpunkt och innebar som befarat tidvis långa köer både vid förtidsröstningen och på valdagen. Det uppkom under röstningsperioden fler situationer som behövde lösas snabbt. Valkansliet kunde snabbt hitta lösningar. Det är dock önskvärt att se över valkansliets organisation inför kommande val för att förstärka beredskapen och att minska den sårbarhet som finns med en liten organisation.

Det uppstod akut brist på röstmottagare framför allt på grund av sjukdom. Tjänstepersoner snabbt utbildades och ersatte vakanserna.

4 Uppföljning verksamhetsmål

4.1 Delaktighet och demokrati

Vi ska skapa goda förutsättningar för Enköpingsborna att ta del av och påverka samhällsutvecklingen, direkt eller indirekt genom sina folkvalda. Förutsättningar för det skapas till exempel genom tydliga och transparenta politiska processer men också direkt med medborgarna genom information, medborgardialog och insyn i kommunens gemensamma angelägenheter.

4.1.1 Mål 2: Enköpingsborna känner förtroende för hur kommunen styrs och känner att de kan vara delaktiga i kommunens utveckling

 På rätt väg

Målet är att Enköpingsborna känner förtroende för kommunen och demokratin. Genom kommunens kanaler ska transparent information ges om de processer som är viktiga för att skapa förtroende och delaktighet. Målet adresserar också arbetet med att fånga upp medborgarnas behov och idéer, bland annat genom samråd med invånare och företag.

För valnämnden innebär detta ytterst att kommunens medlemmar har förtroende för hur allmänna val och planeras och genomförs och att förutsättningar för fria och hemliga val är uppfyllda.

Valnämnden ska tillse att alla som röstar, oavsett funktionshinder har tillgång till vallokalerna.

Analys av måluppfyllelsen

Valnämnden har följt den nya vallagen om avskärmningar men då långa köer tidvis uppstod är inte nämnden helt nöjd med vissa lokaler, som inte ger helt rätt förutsättningar för detta.

Dels på grund av ökat fokus på säkerhet, dels på grund av möjlighet att bevara valhemligheten utökades bemanningen med en person per lokal.

Möjligheterna för synsvaga att rösta minskade på grund av handhavandefel av utrustningen i två lokaler.

5 Uppföljning ekonomi

5.1 Resultaträkning

Intäkter / Kostnader (mnkr)	Bokslut 2021	Budget 2022	Utfall helår 2022	Avvikelse utfall mot budget
Taxor och avgifter				
Bidrag (intäkter)		0,9	0,0	-0,9
Övriga intäkter				
Summa intäkter		0,9	0,0	-0,9
Personalkostnader	-0,2	-1,6	-2,0	-0,4
Bidrag (kostnader)				
Köp av verksamhet				
Lokalhyror				
Övriga driftskostnader		-0,3	0,8	1,1
Kapitaltjänstkostnader				
Summa kostnader	-0,2	-1,9	-1,2	0,7
Summa totalt (mnkr)	-0,2	-1,0	-1,2	-0,2

5.2 Driftsredovisning

Verksamhet (mnkr)	Bokslut 2021	Budget 2022	Utfall helår 2022	Avvikelse utfall mot budget
Valnämnd	-0,2	-1,0	-1,2	-0,2
Totalt (mnkr)	-0,2	-1,0	-1,2	-0,2

5.3 Ekonomisk analys

Valnämnden har en budget på 1,0 mnkr och utfallet visar ett underskott på 0,2 mnkr. Den negativa avvikelsen beror främst på högre kostnader än budgeterat kopplat till löner och arvoden. Årsarvodet till ordförande och vice ordförande har höjts under valår, det har varit fler sammanträden och högre kostnader för förlorad arbetsförtjänst för nämnden samt högre kostnader för administrativt stöd.

Arvoden till röstmottagarna har ökat till följd av stärkt bemanning i alla röstnings- och vallokaler och behov av fler schemalagda timmar i förtidsröstningslokalerna. Övrigt som bidrar till avvikelsen är att behovet av valmaterial varit större än budgeterat och kostnaderna för sortering av förtidsröster har ökat på grund av att fler har förtidsröstat än beräknat. Bidraget från Valmyndigheten blev 0,4 mnkr högre än budgeterat vilket bidrar till att minska underskottet.

6 Förväntad utveckling

Ökade resurser kommer att krävas för att säkerställa att valen genomförs på ett säkert sätt för väljarna.

Valkansliet behöver utökas med resurser som behöver bemannas långsiktigt, utbildningarna för röstmottagarna behöver bli bättre och lokalerna behöver inventeras om de klarar kravet för att bevara valhemligheten.

7 Internkontroll

Sverige hamnar igen i en stor spridning av covid-19. Det medför skyddsåtgärder för både röstmottagare och medborgare som måste planeras för.

Med anledning av covid-19 fanns ett högre krav på att vara helt frisk som röstmottagare vilket lett till fler återbud på grund av sjukdom än i tidigare val.

Omständigheter som gör att extra val måste hållas

Åtgärder för att minimera effekter av ett extraval är bland annat att överblivna valsedlar och annat material sparades till dess att risken för extraval upphörde.

Brand, hot- eller hatincidenter etc.

Säkerhetsavdelningen har varit involverad i förberedelserna för valet och tagit fram de rutiner som behövts.